

Sygn. akt IX U 750/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania K. B. (K. B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 11 kwietnia 2017 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 750/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 kwietnia 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art.110 i 110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił ubezpieczonej, K. B. prawa do ponownego ustalenia wysokości renty rodzinnej, którą ubezpieczona pobiera po zmarłym w dniu 4.11.2016r. mężu G. B., gdyż nowoustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, ustalony z 20 lat, nie jest wyższy niż 250% . Organ rentowy, do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników za okresy zatrudnienia męża ubezpieczonej, za które nie udokumentowano wysokości zarobków.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od decyzji domagając się jej zmiany poprzez orzeczenie co do istoty sprawy po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu wyliczania rent i emerytury na okoliczność uzyskiwanych przez męża ubezpieczonej wynagrodzeń w latach 1970-1979 w KWK (...).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona K. B., urodzona (...), pobiera rentę rodzinną po zmarłym w dniu 4.11.2016r. mężu G. B.. Prawo do renty rodzinnej istnieje od daty zgonu męża.

Mąż ubezpieczonej G. B. od dnia 20.11.1986r. był uprawniony do emerytury górniczej. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony na podstawie wynagrodzenia z okresu od 12/1985r. do 11/1986r. wyniósł 329,31% i został ograniczony do 250%.

Po przyznaniu prawa do świadczenia mąż ubezpieczonej pozostawał w zatrudnieniu do dnia 13.06.1990r.

Ubezpieczona w dniu (...) złożyła wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia od zarobków męża uzyskanych w całości lub w części po przyznaniu świadczenia zgodnie z art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do wniosku dołączyła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 2.02.2017r. z KWK (...) z lat 1980 - 1990 z informacją (...) S.A., iż brak jest dokumentacji płacowej sprzed 1980r.

W rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję omówioną na wstępie.

(dowód: akta organu rentowego).

Mąż ubezpieczonej w okresie od 5.02.1955r. do 15.10.1958r. zatrudniony był w KWK (...) (na stanowisku górnika pod ziemią). W okresie od 22.10.1958r. do 30.06.1970r. w Zakładach (...) w G. (na stanowisku ślusarz na powierzchni) i od 1.07.1970r. do 13.06.1990r. w KWK (...) (na stanowisku ślusarza – spawacza pod ziemią).

Mąż ubezpieczonej jako pracownik fizyczny miał stawkę dniówkową. Nadto otrzymywał świadczenia z Karty Górnika oraz deputat węglowy. Ożenił się w 1960r. Pracował w systemie zmianowym. Pracował też w niedziele. Pracował w masce przeciwpylowej.

(dowód: akta osobowe męża ubezpieczonej, zeznania ubezpieczonej złożone na rozprawie 7.11.2017r., czas nagrania protokołu elektronicznego 00:06:36- 00:33:07).

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 20 wybranych latach mąż ubezpieczonej uzyskał w latach 1963-1968, 1971, 1973 -1975, 1980-1989, po odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1955-1958 i 1970-1979, przy przyjęciu, że mąż ubezpieczonej w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie powszechnie obowiązujące w górnictwie, z uwzględnieniem dokumentacji zawartej w jego aktach osobowych, zachowanej dokumentacji płacowej (w tym zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej za lata 1959-1969 i karty zasiłkowe) oraz przepisów branżowych obowiązujących w tych latach w górnictwie oraz przy przyjęciu, że mąż ubezpieczonej, oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywał wynagrodzenie z Karty Górnika, pełny deputat węglowy. Biegły, przy odtwarzaniu wynagrodzenia za lata jw. uwzględnił także dodatek szkodliwy (w zakresie przepracowanych dniówek półtorakrotnych), podwójną Kartę Górnika, dodatek za pracę w niedziele w latach 1957 – 1958.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z powyżej wskazanych lat jest niższy niż 250% i wynosi 232,61%.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent A. K. k. 62-85 a.s.).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2018r., poz.1270 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust.1).

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3.Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Jednocześnie jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy emerytalnej wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza 250%,

a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczona nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie jej renty rodzinnej po uprzednim przeliczeniu emerytury jej męża na podstawie art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego biegłego sądowego. Biegły, na podstawie posiadanej dokumentacji, przy uwzględnieniu obowiązujących w górnictwie przepisów płacowych, zachowanej dokumentacji osobowej i płacowej oraz kart kontroli czasu pracy, odtworzył wynagrodzenie męża ubezpieczonej za lata 1955-1958 i 1970-1979. Jednakże obliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się być niższy od 250%, nie może zatem stanowić podstawy przeliczenia świadczenia.

Ubezpieczona kwestionowała opinię biegłego domagając się odtworzenia wynagrodzenia swojego męża w opinii uzupełniającej z uwzględnieniem dodatków zmianowych, dodatków za pracę w niedziele, uwzględnienia podstawy zasiłkowej do wyliczeń. Sąd oddalił ten wniosek, gdyż nie zachowały się dokumenty – wykazy, harmonogramy, w oparciu o które możliwym byłoby ustalenie ilości faktycznie przepracowanych niedziel i poszczególnych zmian w spornym okresie przez męża ubezpieczonej.

Podkreślić należy bowiem, że nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie

określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód

w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Nadto wskazać należy, iż ubezpieczona nie spełnia również warunków przeliczenia świadczenia na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach..., gdyż ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie jest wyższy od poprzednio obliczonego, tj. od 329,31%.

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSR del. Renata Stańczak